

MINISTERSTVO VNITRA
Sekretariát poradního sboru ministra vnitra
ke správnímu řádu

Závěr č. 73

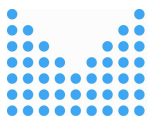
ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 2. 3. 2009
**Aplikace správního řádu na řízení o přiznání příspěvku na péči podle zákona
č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon
o sociálních službách“)**

V odvolacím řízení ve věci přiznání příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách je třeba posoudit zdravotní stav žadatele aktuálně, nikoli podle prvoinstančního spisu, jestliže má správní orgán informace o tom, že mohlo dojít ke změně zdravotního stavu žadatele. Řízení o nové žádosti o přiznání příspěvku na péči podané v průběhu odvolacího řízení o původní žádosti by bylo řízením v téže věci a jako takové by mělo být zastaveno.

Odůvodnění:

Poradní sbor se zabýval posouzením otázky, zda je možné zahájit na základě nové žádosti, podané z důvodu změny zdravotního stavu žadatele v průběhu odvolacího řízení vedeného o původní žádosti, nové řízení o přiznání příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách. S touto problematikou úzce souvisí také otázka, k jakému okamžiku se posuzuje zdravotní stav žadatele ve výše uvedeném odvolacím řízení.

Podle zákona o sociálních službách rozhoduje správní orgán o přiznání příspěvku na péči osobám, které jsou závislé na pomoci jiné fyzické osoby. V řízení je prováděno příslušným obecním úřadem u žadatele sociální šetření a následně je lékařem příslušného úřadu práce posouzen jeho zdravotní stav v tom smyslu, zda je nebo není osobou, která je z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu závislá na pomoci jiné fyzické osoby. Pokud žadatel podá proti prvoinstančnímu rozhodnutí o žádosti o přiznání

příspěvku odvolání ke krajskému úřadu, posuzuje v odvolacím řízení zdravotní stav žadatele posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí (sále jen MPSV). Podle metodického pokynu, který MPSV vydalo, je posuzován zdravotní stav podle stavu existujícího do data vydání napadeného rozhodnutí, přičemž komise vychází z prvoinstančního spisu. Podle MPSV nelze zohlednit zhoršení zdravotního stavu žadatele, k němuž došlo v průběhu odvolacího řízení a které by zakládalo nárok na příspěvek na péči. Proto by MPSV v této situaci chtělo provést na základě nově podané žádosti o přiznání příspěvku na péči nové řízení, ve kterém by nárok na dávku přiznalo, ačkoli by ještě nebylo ukončeno předchozí řízení. Podle vyjádření MPSV by se zde nejednalo o řízení v téže věci jako v odvolacím řízení, protože zdravotní stav účastníka řízení pro účely příspěvku na péči by byl v každém z těchto řízení posuzován k jinému datu.

Jedním z argumentů MPSV je také faktická situace, kdy je velký nápad případů na odvolací orgán a je tedy tendence ke zjednodušení odvolacího řízení tak, aby komise MPSV nemusela nově přezkoumávat zdravotní stav, neboť v takovém případě by si musela vyžádat zdravotní dokumentaci, provést vyšetření osoby, atd. V této souvislosti je třeba zmínit, že některé krajské úřady požadují v odvolacím řízení od posudkové komise MPSV aktuální posudky zdravotního stavu.

Při řešení uvedené problematiky je podle názoru poradního sboru třeba vycházet z toho, že jednotlivá ustanovení správního řádu, např. ustanovení § 89 odst. 2, o které se ve svém podnětu opírá MPSV, nelze aplikovat izolovaně bez souvislosti s ostatními ustanoveními správního řádu a obecnými právními principy. Vzhledem k tomu, že v případě odvolání jde stále o jedno a totéž řízení, které nebylo pravomocně ukončeno, měl by odvolací správní orgán vzít v úvahu změnu zdravotního stavu žadatele, ke které došlo v průběhu odvolacího řízení, pokud má informace, že k takovéto změně mohlo dojít. Tento postup je také v souladu se základními zásadami činnosti správních orgánů zakotvenými ve správním řádu, jako je zásada zjišťování stavu věci, o němž nejsou

důvodné pochybnosti, zásada procesní ekonomie a zásada co nejmenšího zatěžování dotčených osob.

Z výše uvedeného vyplývá, že řízení o nové žádosti o přiznání příspěvku na péči podané v průběhu odvolacího řízení o původní žádosti by bylo řízením v téže věci, neboť je zde shodný účastník řízení (žadatel) i předmět řízení (příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách). Původní řízení tak zakládá překážku tzv. litispendence. Podle § 101 písm. a) správního řádu lze provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci tehdy, jestliže novým rozhodnutím bude vyhověno žádosti, která byla pravomocně zamítnuta. V případě, kdy ještě není ukončeno odvolací řízení, nelze tedy nové rozhodnutí ve věci vydat.

Poradní sbor zároveň ve vztahu k výše zmíněné faktické situaci přetížení posudkových komisí upozorňuje, že k přezkoumání zdravotního stavu žadatele by nemělo docházet automaticky ve všech případech, kdy bylo podáno odvolání, ale pouze tehdy, když odvolatel změnu zdravotního stavu v odvolání namítá, nebo ex officio tehdy, pokud je odvolacímu orgánu známo, že ke změně mohlo dojít, např. vyplývá-li tato možnost z charakteru onemocnění.